

BẢN NGHIÊN CỨU CÔNG KHAI · PHIÊN BẢN TIẾNG VIỆT

Sách trắng về phát triển kinh tế tư nhân Việt Nam (2024)

Ngày công bố	2024.06	Mã tài liệu	KASED-WP-2024-005
Phiên bản	Bản công khai 1.0	Ngôn ngữ	Tiếng Việt
Cơ quan công bố	Hội Phát triển Kinh tế Kim Âu	Địa điểm	TP. Hồ Chí Minh

Tóm tắt điều hành

Tài liệu phân tích những điều kiện giúp khu vực kinh tế tư nhân nâng năng suất, mở rộng quy mô và tạo việc làm có chất lượng. Trọng tâm gồm khả năng gia nhập thị trường, tiếp cận vốn và đất đai, bảo đảm quyền tài sản, chi phí tuân thủ, chất lượng quản trị và liên kết giữa doanh nghiệp trong nước với chuỗi giá trị lớn. Phát triển bền vững đòi hỏi môi trường cạnh tranh có thể dự đoán và năng lực nội tại của doanh nghiệp.

Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi bao gồm hộ kinh doanh đang chuyển đổi, doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp tăng trưởng và các đơn vị tư nhân tham gia chuỗi cung ứng. Sách trắng phân biệt khó khăn mang tính thể chế với hạn chế về quản trị nội bộ, qua đó tránh coi một chính sách ưu đãi đơn lẻ là giải pháp chung cho mọi doanh nghiệp.

Phương pháp và nguyên tắc sử dụng

Khung phân tích theo dõi hành trình doanh nghiệp từ gia nhập, vận hành, đầu tư đến mở rộng hoặc rút lui khỏi thị trường. Các vấn đề được đánh giá theo chi phí thời gian, khả năng dự đoán, tính nhất quán trong thực thi và tác động đến quyết định đầu tư dài hạn.

Cấu trúc tài liệu: (1) phạm vi và phương pháp; (2) các vấn đề trọng tâm và chỉ báo theo dõi; (3) định hướng hành động, giới hạn sử dụng và cách trích dẫn.

1. Khung phân tích và các vấn đề trọng tâm

Các nội dung dưới đây là khung phân tích công khai. Chúng xác định vấn đề cần kiểm chứng và không được hiểu là số liệu thống kê hoặc kết quả xếp hạng do KASED công bố.

Khả năng dự đoán quan trọng không kém mức chi phí

Doanh nghiệp có thể lập kế hoạch khi hiểu rõ thủ tục, thời hạn và cách xử lý trường hợp phát sinh. Thay đổi không có giai đoạn chuyển tiếp hoặc cách hiểu khác nhau giữa các đầu mối làm tăng chi phí phòng ngừa và khiến doanh nghiệp trì hoãn đầu tư.

Tiếp cận nguồn lực cần đi cùng minh bạch

Vốn, đất đai, hạ tầng và chương trình hỗ trợ cần có tiêu chí rõ, quy trình kiểm tra và cơ chế phản hồi. Khi thông tin không đầy đủ, doanh nghiệp nhỏ thường chịu bất lợi vì thiếu bộ phận chuyên trách để theo dõi và chuẩn bị hồ sơ.

Năng lực quản trị quyết định khả năng lớn lên

Tách bạch sở hữu và điều hành, kiểm soát dòng tiền, quản trị nhân sự, dữ liệu và rủi ro hợp đồng là nền tảng để doanh nghiệp tiếp nhận vốn và tham gia chuỗi cung ứng. Hỗ trợ cần gắn với thay đổi quy trình thực tế, không dừng ở đào tạo lý thuyết.

Liên kết chuỗi phải tạo cơ hội nâng cấp

Hợp đồng với doanh nghiệp lớn có thể giúp nhà cung ứng học tiêu chuẩn và ổn định đơn hàng, nhưng cũng có nguy cơ phụ thuộc và biên lợi nhuận thấp. Quan hệ liên kết tốt cần chia sẻ dự báo, yêu cầu chất lượng, thời hạn thanh toán và lộ trình nâng cấp năng lực.

Nhóm chỉ báo nên theo dõi

- Thời gian và số lần tương tác để hoàn thành thủ tục chính
- Mức độ ổn định của cách hiểu và thực thi giữa các đầu mối
- Tỷ lệ doanh nghiệp có báo cáo quản trị và kế hoạch dòng tiền
- Thời hạn thanh toán trung bình trong chuỗi cung ứng
- Tỷ lệ doanh nghiệp tiếp cận chương trình hỗ trợ theo tiêu chí công khai
- Tỷ lệ nhà cung ứng tăng được giá trị gia tăng hoặc năng lực thiết kế

2. Định hướng hành động

Các định hướng ưu tiên việc thử nghiệm có kiểm soát, công khai tiêu chí, phân công trách nhiệm và đo lường kết quả. Khi chuyển thành chương trình cụ thể, mỗi bên cần đối chiếu quy định hiện hành và dữ liệu đã được xác minh.

1. Đơn giản hóa theo hành trình doanh nghiệp

Rà soát thủ tục theo tình huống thực tế và loại bỏ yêu cầu trùng lặp. Hướng dẫn cần nêu rõ đầu mối, thời hạn, hồ sơ tối thiểu và cách xử lý khi có ý kiến khác nhau.

2. Công khai tiêu chí tiếp cận nguồn lực

Các chương trình về vốn, đất, đào tạo hoặc đổi mới cần công bố điều kiện, quy trình lựa chọn và kết quả xử lý. Dữ liệu tổng hợp giúp phát hiện nhóm doanh nghiệp đang bị bỏ sót.

3. Hỗ trợ quản trị theo giai đoạn phát triển

Doanh nghiệp mới cần nền tảng kế toán và tuân thủ; doanh nghiệp tăng trưởng cần quản trị nhân sự, dữ liệu và đầu tư; doanh nghiệp mở rộng cần quản trị công ty, kiểm soát nội bộ và chiến lược vốn.

4. Cải thiện kỷ luật thanh toán

Khuyến khích điều khoản hợp đồng rõ, xác nhận nghiệm thu kịp thời và cơ chế xử lý tranh chấp. Các doanh nghiệp dẫn dắt nên theo dõi thời hạn thanh toán cho nhà cung ứng nhỏ.

5. Đo chất lượng phát triển thay vì chỉ số lượng

Theo dõi năng suất, chất lượng việc làm, mức đầu tư, khả năng đổi mới và vị trí trong chuỗi giá trị. Số doanh nghiệp đăng ký mới chỉ phản ánh một phần của sức khỏe khu vực tư nhân.

Giới hạn sử dụng

Sách trắng không xếp hạng địa phương, doanh nghiệp hoặc chương trình hỗ trợ. Các nhận định là khung nghiên cứu và cần được kiểm chứng bằng dữ liệu chính thức, phản hồi doanh nghiệp và quy định áp dụng tại từng thời điểm trước khi chuyển thành quyết định chính sách cụ thể.

Cách trích dẫn

KASED (2024), Sách trắng về phát triển kinh tế tư nhân Việt Nam (2024), mã KASED-WP-2024-005, bản công khai 1.0.

Lưu ý: tài liệu này nhằm phục vụ tham khảo nghiên cứu. Nội dung không phải tư vấn pháp lý, tài chính hoặc quyết định đầu tư cho một trường hợp cụ thể.